

ВИСНОВОК

Навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ
за результатами розгляду Звіту з моніторингу

ОПП «Педагогіка вищої школи»

другого (магістерського) рівня вищої освіти у 2020–2021 навчальному році
Гарант ОПП – Фоміна Людмила Володимирівна

Блок 1. Актуальність мети та цілей навчання по ОП

ОП відповідає вимогам Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (затверджений наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 №610). Цілі ОПП суголосні стратегічній меті, місії та візії ХНМУ.

Аналіз ОПП засвідчує її унікальність: медикоцентрований підхід у навчанні, урахування особливостей педагогіки в медицині в частині змісту освітніх компонентів, акцент на формуванні інноваційних освітніх технологій; використання сучасних цифрових технологій навчання, елементів дистанційної освіти; формування компетентностей подолання та попередження конфліктних ситуацій в освітньому просторі (мобінг, булінг); досконале володінні писемним й усним мовленням, різними видами мовленнєвої діяльності (як української, так і іноземної мов); здатність реалізувати комплекс функцій іншомовного спілкування з проблем педагогіки вищої школи, орієнтування в правовому полі освітнього простору.

Блок 2. Характеристика змісту та структури ОП

Зміст ОПП структуровано відповідно до логіки та року викладання освітніх компонентів з поділом дисциплін на обов'язкові, вибіркові, освітні компоненти практичної підготовки. Реалізація кожного ПРН забезпечується низкою обов'язкових і вибіркових компонентів. Загальний обсяг вибіркових дисциплін – 27 кредитів (810 год.). Можливість вибору вибіркових освітніх компонентів здобувачами освіти регламентована Положенням про порядок та умови вибору студентами ХНМУ вибіркових дисциплін і Положенням про організацію освітнього процесу у ХНМУ. Інформування про наявні вибіркові компоненти та їхній зміст достатнє.

На сайті ХНМУ та на платформі Moodle вміщено ОПП спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», силабуси обов'язкових і вибіркових компонентів. Крім того, на сайті ХНМУ розміщено вимоги до вступника, програми вступних випробувань, результати вступної кампанії. Програми навчальних дисциплін та силабуси містять усю необхідну інформацію про цілі, зміст, компетентності, очікувані результати навчання, методи навчання та контролю, критерії оцінювання. У силабусах також наведено контактні дані викладачів, за якими можна отримати необхідну інформацію щодо організації освітнього процесу. Друковані пам'ятки та методичні матеріали є у вільному доступі на кафедрі, що забезпечує навчальний процес цієї ОПП. Електронні версії матеріалів викладено в репозитарії Наукової бібліотеки ХНМУ, на сторінках випускової кафедри на сайті ХНМУ та на платформі Moodle.

Під час навчання за ОПП елементи досліджень використовуються під час написання та захисту магістерської кваліфікаційної роботи. Крім того, з метою формування методологічної культури і знань майбутнього фахівця, розвитку професійно значущих умінь, якостей особистості викладача-дослідника цією ОПП передбачено підготовку рефератів, написання есе, участь у роботі проблемних груп. Реалізувати науковий потенціал здобувачі вищої освіти можуть під час проходження практики на кафедрі української мови, основ психології та педагогіки або (за згодою завідувача) на кафедрі, де працює магістрант.

З метою визначення реального навчального навантаження магістрантів з ними проводяться співбесіди, анкетування, онлайн-опитування, консультації, онлайн-консультації, підтримується зв'язок електронною поштою і через віртуальну групу. Основними виявленими проблемами були: відсутність у здобувачів освіти навичок з організації та раціонального розподілу часу самостійної роботи; неповноцінне використання здобувачами освіти внутрішніх ресурсів університету для самонавчання. Для вирішення цих проблем було введено додаткові консультації, активізовано використання корпоративних ІТ-ресурсів (електронна пошта, віртуальна група, онлайн-консультації).

Блок 3. Коротка оцінка достатності наявних ресурсів

Кадрові, інформаційно-методичні ресурси є достатніми для реалізації ОП, організаційний супровід здійснюється на належному рівні. Доцільним є подальше посилення матеріально-технічного забезпечення за наявності можливостей для цього.

Блок 4. Кадрове забезпечення

Кадрове забезпечення ОПП достатнє, закріплення освітніх компонентів за викладачами цілком відповідає їхньому освітньому рівню, професійному досвіду та колу наукових інтересів. Група забезпечення відповідає вимогам п. 30 Ліцензійних умов, складається з 5 осіб. До викладання й організації навчального процесу ХНМУ залучаються професіонали-практики і представники роботодавців. Укладено договори про співпрацю з ХНПУ імені Г. С. Сковороди та ХНУ імені В. Н. Каразіна. Створено умови для професійного зростання викладачів за ОПП, але варто активізувати роботу НПП з проходження міжнародних стажувань, участі в професійних вебінарах і майстер-класах за напрямками дисциплін, які викладаються, та ОПП в цілому.

Блок 5. Результати опитувань здобувачів освіти

Опитування здобувачів освіти щодо якості надання освітніх послуг за ОПП проводиться регулярно. Так, в грудні 2020 р. – квітні 2021 р. було проведено соціологічне опитування «Оцінювання свого навчання за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи», а також дослідження «Завершена дисципліна в оцінках здобувачів» (за 3-ма дисциплінами навчального плану за ОПП). У цілому опитані добре оцінили різні аспекти навчального процесу та якості освіти за ОПП та за дисциплінами. Результати дослідження обговорено на засіданнях кафедри, проєктної групи, методичної комісії, на вченій раді ННІПО, Вченій раді ХНМУ. За

результатами обговорень розроблено план заходів з урахування пропозицій. Зокрема, серед основних пропозицій та зауважень були побажання збільшити кількість годин з вивчення окремих дисциплін, більше уваги приділити розбору ситуаційних завдань, покращити технічне забезпечення, вчасно оголошувати результати оцінювання, повернутися до очної форми навчання за ОПП.

Блок 6. Проведення аналізу працевлаштування та затребуваності фахівців, які здобули вищу освіту за ОП

Ця програма реалізує підготовку фахівців заочної форми навчання (переважна більшість здобувачів освіти вже працює). Навчання за ОПП для них – можливість кар'єрного зростання, перекваліфікація з практики медицини на теоретика, підготовка до активної науково-дослідної роботи. Інформація про працевлаштування випускників наявна. Зокрема, серед випускників ОПП здобута друга освіта була врахована при переході із статусу аспіранта до викладача, з викладача до доцента, з доцента до професора. Подібна практика зумовлює добір освітніх компонентів, які сприяють розвитку компетентностей викладання в ЗВО взагалі й медичному ЗВО зокрема, самоорганізації і саморозвитку, провадження науково-дослідної роботи, здійснення викладання іноземною мовою тощо.

Блок 7. Отримання зворотного зв'язку від роботодавців стосовно якості освітньої програми та пропозицій щодо її удосконалення та розвитку

Роботодавці регулярно залучаються до групових інтерв'ю, обговорення якості ОПП та окремих її складових на засіданнях Вченої ради, засіданнях кафедри. Пропозиції та зауваження отримуються також через відгуки на ОПП.

Блок 8. Отримання та опрацювання інформації від науково-педагогічних працівників щодо якості ОП та її відповідності сучасному стану ринку праці, тенденціям розвитку науки та практики в галузі, запитам здобувачів освіти

Академічна спільнота (ректорат, члени Вченої ради ХНМУ, викладачі ХНМУ, професори ХНПУ імені Г. С. Сковороди, ХНУ імені В. Н. Каразіна) регулярно бере участь у засіданнях Вчених рад ХНМУ та ННІ ПО ХНМУ, засіданнях та методичних семінарах кафедри, круглих столах.

Блок 9. Ректорський контроль якості знань здобувачів освіти

Проведення ректорського контролю знань здобувачів освіти за ОПП планується.

Блок 10. Коротка оцінка наявності та зрозумілості процедур ОП, доступності інформації про них для основних стейкхолдерів

Процедура врегулювання перелічених у звіті конфліктів і ситуацій є достатньо повною, базується на нормативних документах ХНМУ. Додаткових проблем, що потребують врегулювання, не визначено.

Блок 11. Узагальнені результати опрацювання пропозицій стейкхолдерів стосовно змін в ОП

Згідно з пропозиціями стейкхолдерів, до ОПП регулярно вносяться відповідні вибіркові освітні компоненти, переглядаються та доповнюються

компетентності й програмні результати навчання. Зауваження та пропозиції стейкхолдерів безпосередньо впливають на деяке переформатування цілей ОПП та програмних результатів навчання через набуття компетентностей під час вивчення уже зазначених освітніх компонентів. Детальний перелік пропозицій стейкхолдерів і реагування на них проектною групою наведено у звіті.

Блок 12. Оприлюднення та актуальність інформації по ОП на офіційному сайті ХНМУ

Інформація про ОПП «Педагогіка вищої школи», розміщена на офіційному сайті ХНМУ, є актуальною, достовірною, повною, постійно переглядається та своєчасно оновлюється.

Блок 13. Врахування зауважень експертних груп та GER, що були сформульовані під час попередніх акредитацій

Пропозиції експертної групи та GER повністю враховано під час перегляду ОПП «Педагогіка вищої школи».

Блок 14. Врахування зауважень, отриманих при інституційній акредитації університету

Під час інституційної акредитації університету ОПП зауважень не отримала.

Результати SWOT-аналізу

Проектною групою на чолі з гарантом проведено якісний SWOT-аналіз реалізації ОП.

Аналіз внутрішніх умов реалізації ОПП виявив сильні та слабкі сторони ОП.

Сильні сторони:

1. Медикоцентрований підхід у навчанні за ОПП з урахуванням особливостей педагогіки в медицині.
2. Достатня кількість вибіркових дисциплін.
3. Акцент на формуванні інноваційних освітніх технологій.
4. Використання сучасних цифрових технологій навчання, елементів дистанційної освіти, інноваційних методів і прийомів.
5. Формування компетентностей подолання, попередження конфліктних ситуацій в освітньому просторі (мобінг, булінг), досконалого володіння писемним й усним мовленням, різними видами мовленнєвої діяльності (не лише української, а й іноземної мов), орієнтування в правовому полі освітнього простору

Слабкі сторони:

1. Неврахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.
2. Недостатня активність викладачів у проходженні міжнародних стажувань.
3. Недостатнє залучення представників академічної спільноти, зокрема закордонної, для викладання за ОП.
4. Недостатнє вивчення зарубіжного досвіду підготовки здобувачів освіти за аналогічними ОП.

Опрацьовано також можливості та загрози зовнішнього середовища для реалізації ОП, розуміння яких дає змогу напрацювати алгоритм дій щодо покращення якості ОП та її розвитку.

Загальний висновок та рекомендації ННІ ЯО ХНМУ

Якість освіти за ОПП «Педагогіка вищої школи» за результатами моніторингу в цілому оцінюється позитивно. Існує потенціал та можливості для подальшого покращення якості освіти за ОПП.

Рекомендації:

1. Підтримати пропозиції проектної групи:

1.1. Переглянути й удосконалити перелік освітніх компонентів вибіркового блоку відповідно до сучасних тенденцій розвитку спеціальності та вимог ринку праці до випускників за ОПП з метою розширення переліку soft skills, яких набувають випускники за ОПП.

1.2. Реалізувати на практиці процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, для повноцінної реалізації академічної свободи здобувачів освіти.

1.3. Постійно розширювати географію міжнародних зв'язків за рахунок академічної мобільності, закордонних стажувань, участі у вебінарах, конференціях, майстер-класах, з метою обміну і набуття досвідом з провідними закладами освіти закордону.

2. Додатково рекомендувати:

2.1. Організувати й проконтролювати підготовку та оновлення методичних рекомендацій для проведення практичних занять за всіма освітніми компонентами, що викладаються за ОПП.

2.2. Вивчити можливість запровадження елементів дуальної освіти за ОПП, визнання результатів такої освіти.

2.3. Додатково залучити до викладання за ОПП досвідчених науково-педагогічних працівників ХНМУ.

2.4. Проводити постійний моніторинг основних чинників, що сприяють посиленню якості навчання за ОП, з метою винайдення шляхів їх реалізації.

2.5. Постійно вивчати зарубіжний досвід організації освітнього процесу в галузі педагогіки вищої школи з метою приведення ОПП у відповідність до світових стандартів.

2.6. Проаналізувати та запровадити можливість вибору здобувачами освіти компонентів з інших ОП.

2.7. Стимулювати здобувачів освіти за ОПП активізувати міжнародну діяльність шляхом реалізації академічної мобільності, участі в конференціях, вебінарах, проходження закордонних стажувань тощо.

2.8. Стимулювати викладачів, що викладають за ОПП, до активізації та продовження власного професійного розвитку (участь в науково-комунікативних заходах, проходження курсів підвищення кваліфікації, тренінгів, вебінарів, стажувань тощо, в т.ч. міжнародних).

2.9. Запланувати та провести ректорський контроль знань здобувачів освіти за ОП з подальшим аналізом його результатів і розробленням плану відповідного реагування.

2.10. Продовжити заходи з поширення культури академічної доброчесності для здобувачів освіти за ОПП, долучати їх до таких заходів в університеті та поза його межами.

2.11. Залучити до складу проектної групи ОП представників роботодавців і здобувачів освіти.

2.12. Провести опитування випускників ОП попередніх років, представників академічної спільноти, роботодавців.

Директор Навчально-наукового
інституту якості освіти ХНМУ

І. В. Завгородній